

گزارشی از کتاب ویژگیهای حضرت زینب (ع) (خصائص الزینبیه)

پدیدآورنده (ها) : جزائری، سید نورالدین؛ باقری بیدهنی، ناصر

علوم قرآن و حدیث :: نشریه فرهنگ کوثر :: شهریور ۱۳۷۷ - شماره ۱۸

صفحات : از ۹۶ تا ۹۷

آدرس ثابت : <https://www.noormags.ir/view/fa/articlepage/469486>

دانلود شده توسط : محمد باقری صدر

تاریخ دانلود : ۱۴۰۱/۱۰/۲۶

مرکز تحقیقات کامپیوتری علوم اسلامی (نور) جهت ارائه مجلات عرضه شده در پایگاه، مجوز لازم را از صاحبان مجلات، دریافت نموده است، بر این اساس همه حقوق مادی برآمده از ورود اطلاعات مقالات، مجلات و تألیفات موجود در پایگاه، متعلق به "مرکز نور" می باشد. بنابر این، هرگونه نشر و عرضه مقالات در قالب نوشتار و تصویر به صورت کاغذی و مانند آن، یا به صورت دیجیتالی که حاصل و برگرفته از این پایگاه باشد، نیازمند کسب مجوز لازم، از صاحبان مجلات و مرکز تحقیقات کامپیوتری علوم اسلامی (نور) می باشد و تخلف از آن موجب پیگرد قانونی است. به منظور کسب اطلاعات بیشتر به صفحه [قوانین و مقررات](#) استفاده از پایگاه مجلات تخصصی نور مراجعه فرمائید.

- کتاب‌شناسی حضرت زینب علیها السلام
- فهرست
- محبت الهی در آینه‌ی قرآن و حدیث
- آسیب‌شناسی فضای مجازی و خانواده
- نگاهی نو به تفسیر نشوز زوجه در قرآن
- نقش دعا در تربیت انسان از دیدگاه قرآن و کلام معصومین
- راهکارهای صیانت از خانواده در برابر آسیب‌های فضای مجازی
- تأثیرات اخلاقی استفاده از فضای مجازی بر پیوند زناشویی و روابط فرزندان در خانواده
- بررسی تطبیقی آراء مفسران در تبیین مفهوم ضلالت در آیه (و وجدک ضلااً فهدی)
- انسان و تربیت از منظر صحیفه سجادیه
- فرهنگ‌سازی امام سجاد (ع) با زبان دعا
- موطن اخذ میثاق است و مفاد آن از نگاه فرغانی با تاکید بر آیه میثاق

عناوین مشابه

- بررسی استدلالات رضوی در رفع اشکالات وارد شده بر عصمت حضرت موسی (ع) و استفاده‌های سید مرتضی از آن در کتاب "تنزیه الانبیاء"
- آخرین مسنندنویس (گزارشی از مراسم رونمایی کتاب «مسند امام علی (ع)»)
- گزارشی از دومین همایش علمی-پژوهشی جاده ولایت «مسیر حرکت حضرت رضا (ع) از مدینه به مرو»
- گزارشی علمی از کتاب فرهنگ جامع سخنان امام حسین (ع)
- گزارشی از پژوهش: «بررسی میزان آشنایی جوانان و نوجوانان دانش آموز با زندگی حضرت علی (ع)»
- گزارشی از پژوهش: «نحوه تصویر زندگی و شخصیت حضرت امام علی (ع) در کتب درسی دوره‌های ابتدایی و راهنمایی تحصیلی»
- گزارشی از کتاب «چهل حدیث» حضرت امام خمینی قدس سرہ
- حرم مطهر حضرت رضا (ع) در مشهد (از کتاب پوپ)
- گزارشی از کتاب «صلح امام حسن (ع)، پر شکوه ترین نرمش قهرمانانه تاریخ» نوشته شیخ راضی آل یاسین
- گزارشی از کتاب موسوعة الامام الحسين(ع) فی الكتاب والسنۃ والتاریخ

ویژگیهای حضرت زینب (س)

(خصائص زینبیه)

مؤلف:

مرحوم سید نورالدین جزایری

محقق:

ناصر باقری بیدهندی

روی همین اساس و نیز برای آن که روآوری مردم خصوصاً اهل منبر به کتاب‌های معتبر زیاد شود و در آن انگیزه روگردانی از کتاب‌های مجھول الحال و ضعیف فیزونی گیرد، الخصایص را به رویت مراجع و استوانه‌های علم و تحقیق عصر خویش چون آقا سید ابوالحسن اصفهانی و آقا ضیاءالدین عراقی و جز ایشان درآورده و تقریبات آنان را در ابتدای الخصایص مندرج کرده است.

آنگاه صورت تقریظ علماء بر این کتاب را ذکر می‌کند. پایان این بخش به ذکر پیشگفتار مؤلف مزین شده است. همانگونه که از اسم کتاب برمی‌آید، نویسنده ۴۰ ویژگی حضرت زینب (علیها السلام) را ذکر کرده، پیرامون هر یک توضیح و تفسیری از احادیث و روایات و متون تاریخی، تفسیری آورده است.

البته قبل از مبحث اصلی به تشریح چهار مقدمه نیز پرداخته است که این مقدمات عبارتند از:

۱- اعتبار و صحت مطالب کتاب و علت

گزارشی از کتاب

ویژگیهای حضرت زینب (علیها السلام) (خصائص زینبیه)

نوشته مرحوم سید نورالدین جزانی

تحقيق: ناصر باقری بیدهندی

معصومین، نامهای پیامبران و ...) نیز با کوششهای محقق گرد آمده است.

محقق در پیشگفتار خود بر کتاب به حیات مؤلف، اسناد و مشایخ، آثار سید و معرفی کتاب خصایص می‌پردازد و آنگاه می‌نویسد:

«الخصایص الزینبیه» آینه تمام نمای عشق زیاد سید به عمه بی‌همتای خویش حضرت زینب (علیها السلام) است ...

وقتی به متن آن مراجعه می‌کنیم، آن را مشحون از تحقیقات و تدقیقات غیر قابل توصیف و بی‌همتا می‌یابیم. خدا می‌داند آن بزرگوار در نگارش چنین مجموعه بی‌بدیلی چه سختی‌ها که نکشیده است.

نکته‌ای که سید را وادار به تحریر به خصوصیات حضرت زینب (علیها السلام) نمود، مشاهده مطالب ناصحیح و غلط در کتابهای مقتل بود. او در این باره در مقدمه اولی گوید:

«چون در این اعصار، کتب مقاتل زیاد نوشته شده و جمع بین غث و ثمین نموده و هر خبر ضعیف که به نظر ارباب مقاتل آمده، بدون تحقیق در سند و معنای روایت ضبط نموده، کتب [مقاتل] از وقوع افتاده...».

سید نورالدین جزانی یکی از پژوهشگران چیره‌دست قرن چهارده هجری است که از مکتب بزرگان نجف از جمله سید ابوالحسن اصفهانی، آقا ضیاءالدین عراقی و فیروز آبادی و میرزا ابوالحسن مشکینی استفاده کرد. سید نورالدین که در سیزده ربیع‌الثانی ۱۳۱۳ ه در شوستر متولد و در ۲۳ جمادی الاولی سال ۱۳۸۴ وفات یافت و در نجف اشرف به خاک سپرده شد، آثار علمی فراوانی از خود بر جای گذاشت و «خصائص زینبیه» معروفترین آنهاست. «خصائص زینبیه» برای اولین بار در سال ۱۳۴۱ ه ش در نجف اشرف چاپ شد. بالاچاله مورد ترجمه قرار گرفته، به زبانهای رایج دنیا ترجمه شد. و اینک توسط انتشارات مسجد مقدس جمکران به همراه تحقیقی از آقای ناصر باقری بیدهندی منتشر شده است.

محقق علاوه بر تحقیق متن کتاب و استخراج منابع و مدارک خصائص الزینبیه، کاستی‌های عبارات نقل شده از کتب و منابع را برطرف کرده است. ترجمه اشعار و عبارات و تهییه فهرست (آیات، روایات، اسامی

- ۲۶- سیره ابن هشام، ج ۱، ص ۱۶۷.
- ۲۷- همان.
- ۲۸- همان.
- ۲۹- همان.
- ۳۰- سیره حلبی، ج ۱، ص ۱۲۵.
- ۳۱- استیعاب، ج ۱، ص ۱۴؛ اعيان الشیعه، ج ۲، ص ۹. وقتی محمد ﷺ را به دنیا شترانش فرستاد و او دیر کرد گمان برد کنم شده یا کفته شده است به طلاق کمبه او بخت و گفت: يا رب اتهک الک ان تغفل فامرها بحالک. وقتی پیامبر ﷺ با شتران برگشت، او در تمام راههای مکه و در تمام شعبهای دری بی پاقن او بود، وقتی پیامبر را دید اورا لعن تعالی فقتل. (أصول کافی، الحجۃ، ص ۳۷۷)
- ۳۲- استیعاب، ج ۱، ص ۱۴؛ اعيان الشیعه، ج ۲، ص ۹.
- ۳۳- سیره ابن هشام، ج ۱، ص ۱۶۸.
- ۳۴- سیره ابن هشام، ج ۱، ص ۹۳؛ بحار الانوار، ج ۶، ص ۴۵؛ سیره حلبی، ج ۱، ص ۱۲۹. «فاته يحس من نفسه بشيء» وارجوان ببلغ من الشرف ما لم يبلغه عربي قبليه ولا سعادته» (در کتاب اصول کافی، حجۃ، ص ۳۲۹) از امام صادق علیه السلام به تحدی و گذشتند.
- ۳۵- همان. «انه تحدثه بنفسه بملك عظيم وسيكون له شأن».
- ۳۶- سیره ابن هشام، ج ۱، ص ۲۲؛ بحار الانوار، ج ۶، ص ۴۵؛ سیره حلبی، ج ۱، ص ۱۲۹.
- ۳۷- مجلس السنیة، ج ۴، ص ۳۶؛ اعيان الشیعه، ج ۲، ص ۷.
- ۳۸- مجلس السنیة، ج ۳، ص ۷؛ معجم القبور، ج ۱، ص ۱۸۳.
- ۳۹- بحار الانوار، ج ۶، ص ۴۷.
- ۴۰- تاریخ بغدادی، ج ۲، ص ۱۳؛ مجلس السنیة، ج ۳، ص ۳۷.
- ۴۱- بحار الانوار، ج ۶، ص ۴۳.
- ۴۲- استیعاب، ج ۱، ص ۱۴؛ اعيان الشیعه، ج ۲، ص ۹.
- ۴۳- بحار الانوار، ج ۶، ص ۴۳؛ اثبات الوصیة، ص ۱۷؛ الحجۃ به تحدی و گذشتند.
- ۴۴- تذكرة الخواص، ص ۲۷؛ تاریخ طبری، ج ۲، ص ۲۷۷؛ سیره ابن هشام، ج ۱، ص ۱۸۹؛ بلاذری، ج ۱، ص ۸۵.
- ۴۵- همان.
- ۴۶- قال ام این: انا رأي رسول الله ﷺ يمشي تحت سريره وهو يبكي. (تذكرة الخواص، ص ۲).
- ۴۷- تاریخ و آثار اسلامی مکه مکرمه و مدینه منوره، ص ۱۳۲ و ۱۳۳.
- ۴۸- همان.
- ۴۹- لیب البیونی، الرحله الحجازیه، ص ۹۶ نقل از تاریخ و آثار اسلامی مکه مکرمه.
- ۵۰- همان.
- ۵۱- مجمع الزیارات والدعوات، ص ۵۹۵.

نگارش آن به زبان فارسی

۲- شرافت نفس ناطقه و اقسام
کمالات و ملکات

۳- اولاد فاطمه علیها السلام فرزندان رسول
خدایاند

۴- خلق حضرت زهرا علیها السلام و
فرزندانش

مؤلف ویژگیهای حضرت زینب علیها السلام را در قالب ۴۰ خصیصه ارائه می‌کند. این ویژگیها عبارتند از: امتیازات راجع به ولادت حضرت زینب، تشخیص زمان ولادت و اسامی و کنیه‌های حضرت زینب، شرح بعضی از القاب مبارک حضرت زینب، عصمت حضرت زینب، حضرت زینب ولیة الله، راضی به قضاء الهی، امینة الله، عالمه غیر معلم، محبوب رسول خدا، نائب مادر، شریک برادر، زاهده، عاقله، موقته، کعبه الرزا، فصاحت و بلاغت، شجاعت، عابده، باکیه (در ضمن ۹ مطلب)، شمایل و دلایل دخت اسدالله، مجملی از مجاری احوال آن مکرمه (در ضمن ۱۲ بخش)، جهاد با نفس، در بوته امتحان، تعیین کامل و معرفت سرشار، محبت در زمرة احباء الله، مقام خوف، رضا و تسليم، شفاعت، ابتلای به بلاها، در زمرة صابران، مواسات، غیرت، محب مخلص، نائب خاص برادر، حافظ شئون و خدود، اهتمام به حفظ معمصومین، أمر به معروف، پیام آور عاشورا و احیاگر نام کربلا و شباھتهای زینب به انبیاء الهی. مؤلف در خاتمه کتاب به شرح دو خطیبه حضرت زینب در کوفه و شام اختصاص می‌دهد و شعری از شیخ محمد حسین بیرجندي قایینی به عنوان حسن ختم کتابش نقل می‌کند.